

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Егоркино ав.

БОЕРЫК

03.04.2023

№ 3

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Егоркино авыл жирлеге территориясендә кулланылган терекөмөшле лампаларны беренчел жыю һәм вакытлыча урнаштыру урыннарын жыюны оештыру һәм билгеләү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 №131-ФЗ Федераль Законына, «Яктырткыч жайланмалар, электр лампалары өлешендә тиешенчә жыю, туплау, куллану, зарарсызландыру, транспортлау һәм аларны урнаштыру гражданның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 28.12.2020 № 2314 карары, "Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң норматив хокукый актларының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң норматив хокукый актларының аерым нигезләмәләренәң үз көчләрен югалтуын тану турында, кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә федераль дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашырганда контроль буенча чаралар үткәргәндә үтәлгә тиешле мәжбүри таләпләр булган федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын гамәлдән чыгару хакында" 11.07.2020 № 1036 Россия Федерациясе Хөкүмәте карары һәм авыл жирлеге Уставына таянып, Егоркино авыл жирлеге Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Егоркино авыл жирлеге территориясендә кулланылган терекөмөшле лампалар жыюны оештыру тәртибен 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. Кулланылган терекөмөшле лампаларны беренчел жыю урыны итеп Татарстан Республикасы, Нурлат районы, Егоркино авылы, Үзәк урам, 31нче йорт адресы буенча Егоркино авыл жирлеге башкарма комитеты бинасын билгеләргә.
3. Әлеге карарның 2 пункттында күрсәтелгән терекөмөшле лампаларны кулланучылар өчен эшкәртелгән терекөмөшле лампаларны жыю урынының эш графигын расларга-һәр айның соңгы дүшәмбесендә 09:00 сәгатътән 12:00 сәгатъкә кадәр дип билгеләргә.
4. Барлык милек формасындагы предприятиеләр, оешмалар, учреждениеләр житәкчеләренә, терекөмөшле калдыклар белән эш итүче индивидуаль эшқуарларга әлеге карар нигезендә расланган тәртип буенча эш итәргә тәкъдим итәргә.
5. Әлеге карарның 2 пункттында күрсәтелгән кулланучылардан эшкәртелгән терекөмөшле лампаларны беренчел жыюны оештыру өчен җаваплы зат итеп авыл жирлегенәң әйдәп баручы белгече Г. в. Никитинаны билгеләргә.
6. 2нче кушымта буенча терекөмөшле лампаларны саклау, жыю һәм саклау буенча Инструкцияне расларга.
7. Авыл жирлеге халкына терекөмөшле лампаларны куркынычсыз жыю һәм саклауга тапшыру кагыйдәләре, терекөмөшле лампаларны беренчел жыю урыны, терекөмөшле лампаларны жыю урынының эш графигы турында мәгълүматны Торак пунктның

мәгълүмати стендларына, Интернетның мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча: <http://nurlat.tatarstan.ru/>урнаштыру юлы белән хәбәр итәргә.

8. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә һәм <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматларының рәсми порталында, шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://nurlat.tatarstan.ru/>Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында урнаштырылырга тиеш..

9. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Житәкче

А.И.Борисов

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Егоркино авыл жирлеге Башкарма комитетының 2023 елның 03 апрелендәге 3 номерлы карарына 1 нче кушымта

Егоркино авыл жирлеге территориясендә кулланылган терегөмөшле лампалар жыюны оештыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге тәртип үз составында терегөмөш һәм (яисә) аның тоташулары (терегөмөшле лампалар) булган, тиешенчә жыелмый торган, туплана торган, файдаланылмый торган, зарарсызландырыла торган, транспортлана торган һәм урнаштырылмый торган, аларның гражданның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә һәм тирә-юньдәгеләргә, әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләрен билгели. Терегөмөшле лампаларны жыюны оештыру тәртибе (алга таба тәртип) гражданның сәламәтлегенә һәм терегөмөшле лампаларның әйләнә-тирә мохитенә тискәре йогынтысын булдырмау максатыннан эшләнган.

1.2. Бу тәртип максатлары өчен түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

"кулланылган терегөмөшле лампалар" - терегөмөшле калдыклар, терегөмөш белән тутырылган һәм терегөмөш күләме 0,01 проценттан ким булмаган, Куллану үзлекләрен югалткан товарлардан файдалану калдыклары булып тора (салкын катодлы люминесцент лампалар, тышкы электродлы люминесцент лампалар, люминесцент кече габаритлы лампалар, люминесцент торбалы лампалар, гомуми яктырту лампалары югары басымлы терегөмөш пар яктылыгы);

"терегөмөшле лампаларны кулланучылар" - терегөмөшле лампалар кулланган физик затлар юридик затлар яки шәхси эшкүарлар;

"терегөмөшле лампалар белән эш итү буенча оператор" (алга таба оператор) - I - IV куркынычлык класслы калдыкларны жыю, ташу, эшкөртү, утильләштерү, зарарсызландыру, эшкөртелгән терегөмөшле лампаларны саклау, эшкөртү, эшкөртү, утильләштерү, зарарсызландыру һәм урнаштыру эшчәнлеген гамәлгә ашыруга билгеләнгән тәртиптә алынган лицензия нигезендә башкаручы юридик зат һәм шәхси эшмәкәр;

"кулланылган терегөмөшле лампалар тупланган урын" - терегөмөшле лампаларны кулланучылар тарафыннан, аларны транспортлау, эшкөртү, утильләштерү, зарарсызландыру, саклау өчен операторга тапшыру максатыннан, тупланган терегөмөшле лампалар туплау урыны;

"кулланылган терегөмөшле лампалар өчен махсус төргәк" - аерым эшкөртелгән терегөмөшле лампаны жыю өчен кулланыла торган әйбер, ул тупланганда аның саклануын тәэмин итә;

"кулланылган терегөмөшле лампаларны транспортировкалау өчен пакетлар" - эшләнган терегөмөшле лампаларны индивидуаль упаковкада жыю өчен кулланыла торган, аларны туплау, саклау, йөкләү-бушату эшләре һәм транспортлау вакытында саклауны тәэмин итүче төргәк төре;

"транспорт төргәкләренең герметиклыгы" - пакет тышчасының (корпусының), аның аерым элементларының һәм кушылмаларының бу тышча белән бүленгән мохит арасында газ яки сыеклык алмашуына комачаулау сәләте.

1.3. Тәртип «Житештерү һәм куллану калдыклары турында» 1998 елның 24 июнендәге 89-ФЗ номерлы, «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 ноябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, Тәртип Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 28.12.2020 № 2314 «Яктырткыч җайланмалар, электр лампалары өлешендә аларны тиешенчә жыю,

туплау, куллану, зарарсызландыру, транспортлау һәм урнаштыру гражданның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарға, үсемлекләргә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләрен раслау турында", 01.10.2013 860 номерлы "яктырту жайланмалары, электр лампалары ягыннан житештерү, тиешенчә жыю, туплау, куллану, зарарсызландыру, транспортлау һәм урнаштыру гражданның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарға, үсемлекләргә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләренә кертелә торган үзгәрешләр", нигезендә эшләнгән.

1.4. Терегөмөшле лампаларны кулланучылар, терегөмөшле лампаларны туплаучы физик затлардан тыш, терегөмөшле лампаларны куркынычсыз туплауны тәэмин итү һәм аларны операторга тапшыру өчен җаваплы затларны билгелиләр.

1.5. Әлеге Тәртипнең нигезләмәләре оештыру-хокукый формаларына һәм милек формаларына карамастан, авыл җирлеге территориясендә үз эшчәнлекләрен алып баручы, I - IV куркынычлык класслы калдыкларны жыю, куллану, зарарсызландыру, транспортлау, урнаштыру эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе булмаган шәхси эшмәкәрләр, авыл җирлеге территориясендә яшәүче физик затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.

2. Кулланылган терегөмөшле лампаларны жыюны оештыру

2.1. Тәртип буенча жыюга терегөмөш белән тутырылган (терегөмөш-кварц, люминесцент лампалар) һәм терегөмөш микъдары 0,01 проценттан ким булмаган, "терегөмөшле лампалар" файдаланудан чыгарылган һәм утильләштерелергә тиешле электр лампалары керә.

2.2. Терегөмөш белән тутырылган электр лампаларын һәм яктырту жайланмаларын эксплуатацияләүче юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр терегөмөшле лампаларны даими исәпкә алырга тиеш.

2.3. II-V куркыныч класслы калдыкларны жыю, куллану, зарарсызландыру, транспортлау, урнаштыру буенча эшчәнлек алып баруға лицензияләре булмаган юридик затлар яки шәхси эшмәкәрләр үзләре эшкәртелгән терегөмөшле лампалар туплауны гамәлгә ашыралар, эшкәртелгән терегөмөшле лампалар белән эш итү буенча оператор белән тиешле килешүләр төзиләр (алга таба - оператор), IV куркыныч класслы калдыкларны жыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, эшкәртелгән терегөмөшле лампаларны саклау, транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру һәм урнаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруга лицензия нигезендә эшчәнлек алып бара.

2.4. Егоркино авыл җирлеге башкарма комитеты торак йортларда милекчеләр, яллаучылар, биналардан файдаланучылар булган физик затлардан кулланылган терегөмөшле лампаларны жыюны һәм урнаштыруны тәэмин итә.

2.5. Зыян күрмәгән терегөмөшле лампаларны туплау мондый товарларны эксплуатацияләү кагыйдәләрендә күрсәтелгән терегөмөшле лампалар житештерүче тарафыннан каралган куркынычсызлык таләпләренә туры китереп башкарыла. Зыян күрмәгән терегөмөшле лампаларны туплау индивидуаль һәм транспорт пакетларында башкарыла, алар кулланылган терегөмөшле лампаларның саклануын тәэмин итә. Мондый лампаларга зыян китерү мөмкинлеген булдырмау максатыннан терегөмөшле лампалар туплау өчен яңа лампалардан пакетлар кулланырга рөхсәт ителә.

2.6. Зыян күргән терегөмөшле лампаларны туплау әйләнә-тирә мохитне пычратуны һәм кешенең тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерүне булдырмаучы герметик транспорт пакетларында башкарыла.

Терегөмөшле лампалар башка калдыклардан аерым туплана. Зыян күргән һәм зыян күрмәгән терегөмөшле лампаларны бергә туплау рөхсәт ителми.

2.7. Терегөмөшле лампаларны саклау махсус бу максатлар өчен бүлеп бирелгән, химик агрессив матдәләрдән, атмосфера явым-төшемнәреннән, җир өстендәгә һәм җир асты суларынан саклана торган бүлмәдә, савытларга зыян килмәүче урыннарда башкарыла.

2.8. Терегөмөшле лампалар туплану урыны парлар һәм (яки) терегөмөш калдыклары белән пычранган очракта, туплану урыннарын оештырган Кеше калдыклар белән эш итү

буенча хезмәтләр күрсәтү турында килешү нигезендә операторны жәлеп итеп, терегөмөшле лампалар калдыкларын зарарсызландыру буенча эшләр башкаруны тәэмин итәргә тиеш.

2.9. Эшләнгән терегөмөшле лампаларны транспортлау Оператор тарафыннан "житештерү һәм куллану калдыклары турында" Федераль законның 16 статьясы таләпләренә ярашлы рәвештә башкарыла. Кулланучылар тарафыннан эшкәртелгән терегөмөшле лампаларны терегөмөшле лампалар астындагы шундый ук зурлыктагы, күренеп торган зыян күрмәгән, яки аларны ташу вакытында саклауны тәэмин итүче башка герметик транспорт пакетларынан индивидуаль һәм транспорт пакетларында туплау урынына кадәр ташу рөхсәт ителә.

2.10. Зыян күргән терегөмөшле лампаларны ташу өчен герметик савыт кулланыла, ул әйләнә-тирә мохитне пычрату мөмкинлеген һәм кешенең тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерүне булдырмаска ярдәм итә. Зыян күргән терегөмөшле лампаларны транспортлау Оператор тарафыннан башкарыла.

2.11. Кулланучылардан терегөмөшле лампаларны жыюны Терегөмөшле лампалар тупланган урыннарда операторлар башкара, алар турында мәгълүмат Татарстан Республикасы калдыклары белән эш итүнең территориаль схемасында чагылдырылган.

2.12. Терегөмөшле лампаларны утильләштерү һәм зарарсызландыру Россия Федерациясе законнары таләпләренә ярашлы рәвештә, шулай ук иң яхшы технологияләр буенча мәгълүмати-техник белешмәлекләргә исәпкә алып башкарыла.

2.13. Терегөмөшле лампаларны жыю, транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, саклау белән шөгыльләнүче операторлар "житештерү һәм куллану калдыклары турында" Федераль законның 19 статьясында билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән, транспортланган, эшкәртелгән, утильләштерелгән, зарарсызландырылган калдыкларны исәпкә ала.

2.14. Кулланылган терегөмөшле лампаларны күмү тыела.

3. Халыкка мәгълүмат бирү

3.1. Терегөмөшле лампаларны жыю тәртибе турында авыл жирлеге администрациясе, терегөмөшле лампалар белән эш итү буенча оператор хәбәр итә.

3.2. Терегөмөшле лампаларны жыю тәртибе турында мәгълүмат Егорки авыл жирлегенең рәсми сайтында Интернет челтәрендә, терегөмөшле лампаларны сату урыннарында, терегөмөшле лампалар белән эш итү буенча оператор урнашкан урында урнаштырыла.

3.4. Түбәндәге мәгълүмат урнаштырылырга тиеш:

- кулланылган терегөмөшле лампаларны жыюны оештыру тәртибе;
- кулланылган терегөмөшле лампаларны кабул итү урыннары һәм шартлары.

3.5. Халык, предприятие, оешма житәкчеләренең терегөмөшле лампаларны беренчел жыю һәм урнаштыру урынын билгеләүне оештыру буенча мөрәжәгатьләре Егоркино авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

4. Кулланылган терегөмөшле лампалар белән эш итү кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

4.1. Терегөмөшле лампалар белән эш итү өлкәсендәге таләпләрнең үтәлешен контрольдә тоту авыл жирлеге территориясендә урнашкан милек формаларына карамастан, хужалык һәм башка эшчәнлек объектларында калдыклар белән эш итү өлкәсендәге дәүләт контроле органнары тарафыннан башкарыла.

4.2. Терегөмөшле лампалар белән эш итү кагыйдәләрен бозган өчен кулланучылар гамәлдәге закон нигезендә жаваплы.

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Егоркино авыл жирлегә Башкарма комитетының 2023 елның 03 апрелдәге 3 номерлы карарына 2нче кушымта

Терөгөмөшле лампаларны жыю, урнаштыру, исәпкә алу һәм тапшыру буенча Инструкция.

1. Гомуми нигезләмәләр

1. I куркыныч класс калдыклары (бик куркыныч) – эшләми торган терөгөмөшле лампалар (алга таба ОТЛ) жыярга һәм демеркуризациягә жибәрергә тиеш.
2. Терөгөмөшле лампалар (РТЈ1) - ДРЛ, ЛБ, лд, L18/20 һәм F18/W54 (Русиядә житештерелмәгән) һәм оешма биналарында яктырту өчен кулланыла торган башка лампалар.
3. Эшләми торган терөгөмөшле лампалар - эшкәртелгән яки яраксызга әйләнгән ОРТЛ.

2. Терөгөмөшле лампаларны урнаштыру шартлары.

1. ОРТЛны алыштырганда һәм жыюда төп шарт герметиклыкны саклау.
2. ОРТЛны жыюны гадәти чүп чардан аерым башкарырга кирәк.
3. Лампаның һәр төре өчен аерым төргәк каралган булырга тиеш, ул имзаланырга тиеш (лампаларның төрен, маркасын, озынлыгын, диаметрын, максимал санын күрсәтергә). Кулланылган терөгөмөш лампалары төшмәсен өчен ябыштыручы тасма белән төрергә рөхсәт ителә.
4. ОРТЛ төягәннән соң, аларны 130 см х 30 см х 25 см зурлыктагы агачтан ясалган аерым ябык тартмага жыярга кирәк, ул кызыл төскә буялган һәм "Эшләми торган терөгөмөшле лампалар»дип язылган булырга тиеш.
5. ОРТЛны саклау өчен билгеләнгән бина химик агрессив мохитләрдән, атмосфера явым-төшемнәреннән, жир асты суларынан сакланырга тиеш. Бүлмә ишекләре нык ябылырга тиеш.
6. Ватылган лампалар шунда ук, вакыйгадан соң, полиэтилен капчыкларга жыелырга, тыгыз бәйләнергә һәм тыгыз картон яки фанер тартмаларга урнаштырылырга тиеш. Жимерелгән лампаларны жыю һәм төрү буенча эшләргә сулыш органнарын индивидуаль саклау чараларын кулланып башкарырга. Жимерелгән лампаларга ирекле формадагы акт төзелә, анда ватылган лампаларның тибы, аларның саны, вакыйга датасы, вакыйга урыны күрсәтелә.

3. Кулланылган терөгөмөшле лампаларны исәпкә алу.

1. Исәпкә алу махсус журналда алып барыла, анда терөгөмөшле лампаларның һәм ОРТЛ күчереп йөртү языла
2. Журнал битләре номерланырга, тегелгән һәм беркетелгән булырга тиеш.
3. Хисап журналы җаваплы кеше белән тутырылырга тиеш. Килгән бөтен һәм эшкәртелгән лампалар турында мөгълүмат кертелә. Лампаларның маркасы, саны, кабул итү датасы һәм лампаларны тапшыручы кеше күрсәтелергә тиеш.

4. Эшләнгән терөгөмөшле лампаларны утильләштерү предприятиеләренә

тапшыру тәртібе

4. Терөгөмөшле лампалар туплануга карап, терөгөмөш калдыкларын утильләштерү (демеркуризацияләү) өчен махсус оешмага тапшырыла.